

İhracat Taahhütlü Reeskont Kredilerine İlişkin İhracatın Gerçekleşmemesi Nedeniyle Ödenen Cezanın/Tazminatın İndirim Konusu Yapılıp Yapılmayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	18008620-125[2023-721-11]-79056
Tarih	30.04.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Mersin Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : E-18008620-125[2023-721-11]-

30.04.2024

Konu : İhracat Taahhütlü Reeskont Kredilerine İlişkin İhracatın Gerçekleşmemesi
Nedeniyle Ödenen Cezanın/Tazminatın İndirim Konusu Yapılıp Yapılmayacağı

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzdan, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı kurumlar vergisi mükellefi olarak bakliyat sektöründe faaliyet gösterdiğiniz, bu kapsamda yurt içi ve yurt dışı satışlarınızın bulunduğu, Firmanızın kullandığı finansmanlardan birinin ihracat taahhütlü reeskont kredileri olduğu, banka üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına keşide edilen senetler karşılığında banka aracılığı ile kullandığınız reeskont kredilerinin ihracat taahhüdüne bağlandığı, ancak bazı durumlarda taahhüdünüz olan ihracat işleminin gerçekleşmediği, böyle durumlarda Firmanızın taahhüdünü yerine getiremediği için müeyyide/ceza tutarları ödeyebildiği, ödenen müeyyide/ceza tutarlarının kullanılan kredi öncesinde kredi talimatında yer alan maddeler içerisinde yer aldığı belirtilerek, ihracatın gerçekleşmediği durumlarda ödediğiniz müeyyide/ceza tutarlarının Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi gereğince ticari kazancın tespitinde gider olarak mı yoksa kanunen kabul edilmeyen gider olarak mı dikkate alınacağı ile bu ödemelerin Tekdüzen Hesap Planında hangi hesap altında izleneceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "*Safi Kurum Kazancı*" başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, maddenin ikinci fıkrasında da safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*İndirilecek Giderler*" başlıklı 40 ıncı maddesinde;

"Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir:

...

3. İşle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar;

..."

hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "*Kabul Edilmeyen İndirimler*" başlıklı 11 inci maddesinde;

"(1) Kurum kazancının tespitinde aşağıdaki indirimlerin yapılması kabul edilmez:

...

g) Sözleşmelerde ceza şartı olarak konulan tazminatlar hariç olmak üzere kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan maddî ve manevî zarar tazminat giderleri.

..."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Şirketinizce kullanılan reeskont kredilerine ilişkin taahhüt edilen ihracatın gerçekleşmemesi nedeniyle kredi talimatında (Sözleşmede) öngörüldüğü şekilde ödenen müeyyide/ceza tutarlarının mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği hesap döneminde, Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendine istinaden kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğin "V - Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı Ve Hesap Planı Açıklamaları " bölümüne göre,

68. *Olağandışı Gider Ve Zararlar*: İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen işlem ve olaylardan kaynaklanan gider ve zararların yer aldığı hesap grubudur.

689. *Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar* hesabı, ait olduğu hesap grubunda tanımlanan hesapların kapsamı dışında kalan diğer olağan dışı gider ve zararlardan oluşur.

Buna göre, Şirketinizce kullanılan reeskont kredilerine ilişkin taahhüt edilen ihracatın gerçekleşmemesi nedeniyle kredi talimatında (Sözleşmede) öngörüldüğü şekilde ödenen müeyyide/ceza tutarlarının "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026